

AKADEMIA MUZYCZNA
im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

recenzent: **prof. dr hab. Tadeusz Pszonka**
Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego
we Wrocławiu
Plac Jana Pawła II nr 2
50-043 Wrocław

dziedzina: sztuki muzyczne
dyscyplina: wokalistyka

/sporządzona na podstawie zawartej umowy o dzieło
z przekazaniem praw autorskich Nr 220/2018 z dnia 28.09.2018 r./

Wrocław, 07 stycznia 2019 r.

OPINIA RECENZENTA

w sprawie trybu przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim
pana mgr Pawła Wytrązka

Zleceniodawca recenzji:

Rada Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi, pismo z dnia 10 października 2011 roku (list polecony 2667/2011/OS).

Dotyczy:

Dotyczy uchwały Rady Wydziału Wokalno-Aktorskiego z dnia 20 września 2011 roku w sprawie:

- wszczęcia przewodu doktorskiego sztuk muzycznych w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej wokalistyka dla **pana mgr Pawła Wytrązka**,
- wyznaczenie recenzentów przewodu.

Nadesłana przez Władze Wydziału dokumentacja zawierała nagranie artystyczne 20-u pieśni „Gedichte von Joseph von Eichendorff” i pisemną pracę

**„Problemy wykonawstwa *Gedichte von Joseph von Eichendorff*
w kontekście spójności dzieła. Próba odnalezienia zamysłu kompozytorskiego
Hugona Wolfa i jego właściwej interpretacji artystycznej”.**

Ponadto została dołączona następująca dokumentacja:

- kserokopia uchwały Rady Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi nr 29/IV/2010/11 z dnia 20.09.2011 r. (wszczenie przewodu, wyznaczenie promotora),
- kserokopia uchwały Rady Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi nr 30/IV/2010/11 z dnia 20.09.2011 r. (wyznaczenie recenzenta w osobie dr hab. J. Ratajczaka),
- kserokopia uchwały Rady Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi nr 31/IV/2010/11 z dnia 20.09.2011 r. (wyznaczenie recenzenta w osobie dr hab. T. Pszonki),
- wyciąg z protokołu posiedzenia Rady Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi z dnia 20.09.2011 r
- lista obecności członków Rady Wydziału.

Powyższe dokumenty zostały sygnowane: podpisem Przewodniczącego Rady Wydziału (Dziekana), protokolanta (Miroslawa Kożuchowska), jak również pieczęcią Akademii Muz. w Łodzi i Dziekana.

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu promotora, a także przyjęciu tematu i koncepcji pracy doktorskiej, zostało zachowane. Głosowania przeprowadzone przez Radę Wydziału odbyły się zgodnie z prawem i we wszystkich etapach postępowania były pozytywne.

Niniejszym stwierdzam, że przyjęcie tematu pracy doktorskiej, jej koncepcji oraz wszczęcie przewodu doktorskiego i wyznaczenie promotora nie budzi żadnych zastrzeżeń prawnych.

Dokumentacja zawierała także:

- wniosek o wszczęcie postępowania,
- wniosek o przyznanie promotora pracy,
- uwierzytelnione odpisy dyplomów ukończenia studiów wyższych stwierdzających posiadanie tytułu zawodowego,
- kwestionariusz osobowy,
- uwierzytelniona kserokopia pierwszej i drugiej strony dowodu osobistego,
- życiorys,
- koncepcja pracy doktorskiej,
- program recitalu,
- wykaz nadanych: odznaczeń, posiadanych nagród i wyróżnień uzyskanych za działalność twórczą i artystyczną,
- opis dorobku twórczego i artystycznego (koncerty i recitale, działalność teatralna, działalność pedagogiczna, udział w mistrzowskich kursach wokalnych, podziękowania, nagrody i wyróżnienia, recenzje i wywiady).

Podstawowe dane o Kandydacie

Paweł Wytrążek urodził się 15 lutego 1982 roku w Iławie. Po zakończeniu nauki w Szkole Podstawowej nr 3, I. Liceum Ogólnokształcącym i PSM I i II st. im. F. Chopina w Olsztynie, rozpoczął naukę w Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu. Akademię ukończył 2008 r. z wynikiem dobrym w klasie śpiewu prof. A. Ogórkiewicza. Kształcenie kontynuował na studiach doktoranckich w Akademii Muzycznej w Łodzi na Wydziale Wokalno-Aktorskim w klasie prof. Włodzimierza Zalewskiego.

Przebieg pracy zawodowej:

Zadebiutował w 2004 roku w Teatrze Muzycznym w Poznaniu w operetce „Carewicz” Franza Lehára. W teatrze tym do 2007 r. wystąpił także w „Skrzypku na dachu” Jerry’ a Bock’a (Perczyk) i „Zemście Nietoperza” Johanna Straussa Syna (Adiutant). Uczestniczył w roku 2006 w premierze dramatu religijnego „Die Schuldigkeit des erstes Gebots” W. A. Mozarta. Współpracował z Teatrem Wielkim w Poznaniu, biorąc udział w kilku projektach koncertowych i festiwalowych w roku 2008. Także w roku 2008 wziął udział w XV. Bydgoskim Festiwalu Operowym w Operze Nova w Bydgoszczy, gdzie kreował główną rolę Capitana MacHeath’a w dziele „Beggar’s Opera” (Opera Żebracza) Benjamina Brittena pod dyrekcją Mieczysława Dondajewskiego. W 2015 roku w Teatrze Wielkim w Poznaniu wykonywał rolę Kapłana I w „Czarodziejskim Flecie” W. A. Mozarta.

Występował ponadto w licznych koncertach wokalnych tj. w: Międzynarodowym X. Wielkim Turnieju Tenorów w Szczecinie (otrzymał nagrodę ufundowaną przez Towarzystwo Miłośników Opery i Operetki), Turnieju Tenorów Polskich podczas 47. Festiwalu Moniuszkowskiego w Kudowie-Zdroju, Letniej Serenadzie - Noc Tenorów w Filharmonii Sudeckiej pod dyrekcją D. Mikulskiego, Dniach Muzyki Europejskiej na Pomorzu (2010 r.) organizowanych przez królewską Orkiestrą Symfoniczną przy Pałacu w Wilanowie.

Był zatrudniony na etacie w takich instytucjach jak: Teatr Muzyczny w Poznaniu (2004-2007 / solista), Teatr Wielki w Poznaniu (2008-2019 / solista), Chór Żydowski Clil w Łodzi (konsultant wokalny), Zespół Operus Arte (solista, menager). Między 1999 a 2011 r. zaśpiewał ok. 79 koncertów i recitalu, ponadto 43 występy na scenach teatrów muzycznych.

Doktorant ma także początki działalności pedagogicznej, prowadząc: warsztaty emisji głosu w Klasztorze Benedyktynek w Jarosławiu (08-13.10.2019 r.), emisję głosu w Szkole Podstawowej nr 86 Stowarzyszenia Kultury i Edukacji w Warszawie (17.03.2010 r.), emisję głosu dla nauczycieli w Przedszkolu im. św. Urszuli Ledóchowskiej Zgromadzenia Sióstr Urszulanek w Łodzi (14.04.2010 r.).

Ocena przedstawionej do recenzji pracy doktorskiej

Praca doktorska Pana mgr Pawła Wytrązka pt. „**Problemy wykonawstwa *Gedichte von Joseph von Eichendorff* w kontekście spójności dzieła. Próba odnalezienia zamysłu kompozytorskiego Hugona Wolfa i jego właściwej interpretacji artystycznej**”, przygotowana została pod merytoryczną opieką promotora prof. Włodzimierza Zalewskiego. Złożona jest z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym CD oraz jego opisu.

Dzieło artystyczne stanowi płyta CD zatytułowana „20 pieśni *Gedichte von Joseph von Eichendorff* H. Wolfa”. Znajdują się na niej następujące utwory:

1. Der Freund	-	1:45
2. Der Musikant	-	1:43
3. Verschwiegene Liebe	-	2:24
4. Das Ständchen	-	2:43
5. Der Soldat I	-	1:20
6. Der Soldat II	-	0:40
7. Die Zigeunerin	-	3:13
8. Nachtzauber	-	3:59
9. Der Schreckenberger	-	1:39
10. Der Glücksritter	-	2:33
11. Lieber Alles	-	1:11
12. Heimweh	-	2:10
13. Der Scholar	-	2:31
14. Der verzweifelte Liebhaber	-	0:51
15. Unfall	-	1:10
16. Liebesglück	-	1:12
17. Seemanns Abschied	-	1:54
18. Erwartung	-	2:25
19. Die Nacht	-	2:51
20. Waldmädchen	-	2:29

Wykonawcy: Paweł Wytrązek - tenor i dr Piotr Żukowski - fortepian

Bez wątpienia jest to bardzo interesujące dzieło artystyczne, które zasługuje na dużą uwagę. Mgr Paweł Wytrążek jako młody artysta w nagraniu wykazał się dużą dojrzałością artystyczną i wysokimi umiejętnościami wokalnymi.

Doktorant potrafił w sposób przekonujący stworzyć muzyczny obraz pieśni, które w jego interpretacji nabrały właściwego i przekonującego wyrazu. Tenor wykonuje pieśni z wielką wrażliwością, muzykalnością i ekspresją. Potrafił ujmująco i ze szczerością zagłębić się w treść przekazu artystycznego wynikającego m.in. z tekstu poetyckiego. Wystarczająca klarowność dykcji podkreśla ten efekt. Szczerość interpretacji zmusza słuchającego do głębokich refleksji i przeżyć. Doskonale dobrał repertuar do rodzaju i walorów swojego głosu.

Tenor świetnie operuje dynamiką od *piana* po *forte*, bardzo dobrze i właściwie wykorzystuje w utworach *mezza voce*. W niektórych utworach zmienia barwę (przyciemnia, rozjaśnia) dla podkreślenia wyrazu artystycznego. Zaskakująco trafnie buduje frazę, ale co jeszcze cenniejsze, w aspekcie całego utworu. Doktorant np. w utworze trzecim „Verschwiegene Liebe” (Milcząca miłość) pospołu z pianistą prezentują słuchaczowi bardzo szlachetne miękkie *piano* i *legato*. Klimat trzeciego utworu kontynuowany jest w następnym „Das Ständchen” (Serenada). Cenne jest, że wykonawca nie stara się pokazywać wielkości swojego głosu, ale raczej dba o kolor wokalu i szlachetność frazy. Czuje się, że tenor jak i pianista, pragną wydobyć niuanse interpretacyjno-harmoniczne dzieła.

Cały cykl jest bardzo spójny i konsekwentny w sposobie wykonania. Chociaż nie zawsze tekst jest dobrze czytelny, to fakt ten nie przeszkadza w ogólnym odbiorze nagrania. Miejscami (przepraszam za nazbyt prywatne subiektywne skojarzenie), muzyczny poziom wykonania przypomina mi interpretację znanego tenora N. Geddy.

Nagranie jest bardzo dobrej jakości, dźwięk jest miły dla ucha bez nadmiernego pogłosu, czy ostrości. Duet panów mgr Pawła Wytrążka i dr Piotra Żukowskiego jest przykładem wykonawstwa artystycznego wysokiej próby.

Do dzieła artystycznego dołączona została część opisowa, bardzo dobrze opracowana pod względem redakcyjnym i merytorycznym. Napisana lekko i w sposób zrozumiały, z ciekawia. Chociaż niektóre podrozdziały wydają się nazbyt drobiazgowo, to jednak świadczą to o dbałości o każdy szczegół teoretycznej wypowiedzi. Praca bogata w liczne cytaty, odnośniki i wtrącenia, zawarta na 315 stronach, składa się z przemyślanych i logicznie

rozplanowanych czterech rozdziałów. Koncepcja pracy pisemnej jest w pełni przekonująca i pozwala w dokładny sposób prześledzić próbę odnalezienia zamysłu kompozytorskiego Hugona Wolfa i jego właściwej interpretacji artystycznej. Praca oprócz bardzo szczegółowych danych, zawiera drobiazgowo analizy, które wzbogacone są, co cenne, własnymi przemyśleniami i doświadczeniem, szczególnie w czwartym rozdziale.

Pierwszy rozdział „Cykl i zbiór pieśni w muzyce niemieckiego romantyzmu” i rozdział drugi „Charakterystyka poezji Josepha von Eichendorff w kontekście *Gedichte von Joseph von Eichendorff*” są świetnym wprowadzeniem do dwóch następnych najważniejszych rozdziałów pracy tj. „Nowa koncepcja słowno-muzyczna H. Wofa na przykładzie *Gedichte von Joseph von Eichendorff*” i czwartego „Wnioski dotyczące interpretacji artystycznej *Gedichte von Joseph von Eichendorff*”.

Czytając pracę nie sposób oprzeć się wrażeniu, że autor wspierał się na jeszcze większej ilości materiałów biograficznych niż te podane. Chociaż podana liczba 132 pozycji jest imponująca.

Dwuczęściowe spójne dzieło artystyczne mgr Pawła Wytrązka stanowi cenne źródło informacji na temat twórczości Hugona Wolfa, tak pod względem historycznym, analitycznym, jak i problematyki wykonawczej. Materiałów na temat tego kompozytora jest stosunkowo mało w Polsce, więc praca stanowi cenne źródło wiedzy. Uważam, że praca powinna być opublikowana i udostępniona szerszemu gronu odbiorców.

Konkluzja

Praca doktorska Pana mgr Pawła Wytrązka, na którą składa się dzieło artystyczne zarejestrowane na płycie CD oraz jego opis, z wielu względów stanowi ciekawe spojrzenie na fragment twórczości i problematykę wykonawstwa utworów H. Wolfa (cykl pieśni „*Gedichte von Joseph von Eichendorff*”). W swej pracy Doktorant ukazuje niezwykle wartościowe spojrzenie na jego twórczość, bardzo duży zasób wiadomości i dojrzałość w zakresie wykonawstwa niemieckojęzycznej liryki wokalne.

Niniejszym podkreślam, że Pan mgr Paweł Wytrążek potwierdził dzięki wszystkim materiałom swoje umiejętności do prowadzenia samodzielnej pracy naukowej i artystycznej. Stwierdzam ponadto, że Doktorant rozwiązała założone w pracy zagadnienie artystyczne i spełniła bez zastrzeżeń wymagania przewidziane w ustawie.

Działalność Pana mgr Pawła Wytrążka i cały jego dorobek zawodowy spełnia w pełni warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Wniosek o nadanie mu tytuł doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej wokalistyka z całym przekonaniem popieram.

/podpis/
prof. dr hab. Tadeusz Pszonka